

Abstrakt

Diplomová práce se zamýšlí nad způsoby využití dat o barokní tiskařské produkci v Praze mezi lety 1621–1748 získaných z Bibliografické databáze bohemikálních tisků, rukopisů a moderní literatury v souladu s přístupy digital humanities a na praktických příkladech ukazuje jejich možné uplatnění. Teoretická část se věnuje politickému, společenskému a kulturnímu kontextu vývoje tiskařské produkce a shrnuje dosavadní poznatky o barokním pražském knihtisku a jeho představitelích. Úvodní část dále přibližuje přístupy k digital humanities a popisuje základní digitální metody využívané v této práci. Výzkumná část představuje možnosti využití metod digital humanities k vizualizaci a analýze dat o tiskařské produkci. Získaná data o vydáních z Bibliografické databáze prošla procesem úpravy a čištění a byla obohacena o dochované adresy tiskáren a příslušnost tiskařů k tiskařským rodinám a dynastiím. Za účelem prezentace a analýzy těchto dat byla vytvořena interaktivní webová aplikace „Tiskárny barokní Prahy“ s mapovým a grafovým nástrojem. V rámci prostorové analýzy je zkoumána poloha tiskáren ve městě ve vztahu ke svému okolí. S využitím grafového nástroje je dále provedena analýza obecného vývoje tiskařské produkce na pozadí dějinných událostí, na kterou navazuje podrobnější analýza adres a edičních profilů vybraných tiskařských rodin a dynastií. Praktickým představením možností analýzy dat o tiskařské produkci tato práce splňuje stanovený cíl. Poukazuje však také na specifika spojená se zpracováním humanitních dat, která je při jejich analýze a především interpretaci nutné zohledňovat. Diplomová práce poskytuje prostřednictvím analýzy úplných dat o tiskařské produkci nový pohled na pražský barokní knihtisk a nabízí nástroj pro jeho další výzkum.

Klíčová slova

Knihtisk, tiskaři, Praha, digital humanities, vizualizace dat, mapování